

**Ministru kabineta un Latvijas Pašvaldību savienības
vienošanās un domstarpību**

PROTOKOLS

Rīgā

2013.gada 30.septembrī

**I. daļa Ministru kabineta un Latvijas Pašvaldību savienības
vienošanās un domstarpības par vidējā termiņa 2014. -2016.gadam budžetu**

Saskaņā ar Likuma par budžetu un finanšu vadību 16.² panta septīto daļu, Ministru kabinets un Latvijas Pašvaldību savienība vienojas protokolā iekļaut sadaļu par vidēja termiņa budžetu (2014.-2016.gads), izskatot sekojošus jautājumus:

1.Par pašvaldību budžetu ieņēmumiem vidējā termiņā (2014. – 2016.gads).

Ministru kabineta viedoklis:

Lai nodrošinātu stabilitāti un prognozējamību pašvaldību budžetu plānošanā vidējā termiņā Ministru kabinets apņemas nodrošināt, ka pašvaldību budžetu ieņēmumu pieauguma temps pamatfunkciju veikšanai vidējā termiņā nebūs lēnāks kā valsts budžeta pieauguma temps pamatfunkciju īstenošanai.

Pamatojoties uz sagatavotajām ieņēmumu prognozēm un apstiprinātajiem valsts budžeta izdevumiem 2014. – 2016.gadam, kā arī ņemot vērā apstiprinātos pasākumus nodokļu politikas jomā, pašvaldībām vidējā termiņā tiek nodrošināts stabils ieņēmumu pieauguma temps pie iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu sadalījuma pašvaldību budžetiem 80% un valsts budžetā attiecīgi 20% apmēra.

Gads	2014.	2015.	2016.
	%		
Valsts budžetā ieskaitāma daļa	20	20	20
Pašvaldību budžetos ieskaitāmā daļa	80	80	80

Gadījumā, ja tiek pieņemti lēmumi, kas rada negatīvu fiskālu ietekmi uz pašvaldību budžetiem, nepieciešams pieņemt lēmumu par kompensējošiem pasākumiem pašvaldību budžetiem.

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

Lai pašvaldībām tiktu nodrošināti pietiekami un pienākumiem proporcionāli pašu finanšu resursi, kā arī ieņēmumi būtu atbilstoši valsts ekonomikas izaugsmei, 2013.gada 27.februārī LPS dome pieņēma rezolūciju „Par stabilām valsts un pašvaldību budžeta proporcijām”, kas paredz:

- 1) sākot ar 2014.gadu, ik gadu palielināt pašvaldībām piekrītošo nodokļu daļu no visiem nodokļiem (ieskaitot sociālās apdrošināšanas iemaksas 2.pensiju līmenī) par vienu procentpunktu gadā, kamēr pašvaldību daļa sasniegs 25% (*t.i. septiņu gadu laikā – līdz 2020.gadam*);

2) pašvaldībām piekrītošo nodokļu daļu sākotnēji nodrošināt, palielinot iedzīvotāju ienākuma nodokļa atskaitījuma likmi pašvaldībām līdz 100%.

Atbilstoši rezolūcijai 2014.gadā pašvaldībām piekrītošo nodokļu ieņēmumu daļai valsts konsolidētā kopbudžeta nodokļu ieņēmumos jābūt 19,5% (1 346,03 milj. *euro* *), 2015.gadā – 20,5% (1 475,61 milj. *euro*), bet 2016.gadā – 21,5% (1 608,96 milj. *euro*). Lai nodrošinātu pašvaldību budžetā atbilstošo nodokļu ieņēmumu pieaugumu, veicama iedzīvotāju ienākuma nodokļa (IIN) ieņēmumu sadales proporcijas maiņa par labu pašvaldībām.

IIN ieņēmumi pašvaldību budžetā 2015.gadā nevar būt mazāki par vidējā termiņa budžeta ietvarā plānotajiem 1 115,83 milj. *euro*, 2016.gadā – 1 144,78 milj. *euro*.

*saskaņā ar FM sagatavotajām nodokļu ieņēmumu prognozēm 2014.-2016.gadam

2.Par pašvaldību aizņēmumiem vidējā termiņā (2014. – 2016.gads).

Puses vienojās:

Lai sasniegtu Latvijas fiskālās politikas mērķi un turpinātu īstenot ekonomikas atjaunošanas un izaugsmes veicināšanas pasākumus, kā arī veicinātu atbildīgu un ilgtspējīgu fiskālo politiku, ievērojot stingru fiskālo disciplīnu turpmākajos gados, nepieciešams nodrošināt fiskāli atbildīgu pašvaldību aizņēmumu politiku vidējā termiņā. Līdz ar to ikgadējais pašvaldību kopējais aizņēmumu pieļaujamais palielinājums vidējā termiņā tiek noteikts 108 milj. *euro*, katru gadu vienojoties ar Latvijas Pašvaldību savienību par optimālāko risinājumu aizņēmumu saņemšanai un iespējamo kopējo aizņēmuma limitu.

Gads	2014.	2015.	2016.
	milj. <i>euro</i>		
Kopējais pašvaldību aizņēmumu palielinājums	108	108	108

II. daļa Ministru kabineta un Latvijas Pašvaldību savienības vienošanās un domstarpības par 2014.gada budžetu

Saskaņā ar likuma „Par pašvaldībām” 86.pantu, likuma „Par pašvaldību budžetiem” 13.pantu un Ministru kabineta 2004.gada 6.jūlija noteikumiem Nr.585 „Kārtība, kādā Ministru kabinets saskaņo ar pašvaldībām jautājumus, kas skar pašvaldību intereses” Ministru kabinets un Latvijas Pašvaldību savienība vienojas protokolā iekļaut sadaļu par gadskārtējo budžetu (2014.gads), izskatot sekojošus jautājumus:

1. Pašvaldību pamatbudžets

1.1. Nodokļu ieņēmumi:

Puses vienojās:

Noteikt, ka pašvaldību finanšu izlīdzināšanas aprēķinā tiek izmantota nekustamā īpašuma nodokļa prognoze (zemei ar 25% pieauguma ierobežojumu), ko pašvaldības ir aprēķinājušas saskaņā ar Ministru kabineta 2010.gada 24.augusta noteikumos Nr.802 „Noteikumi par nekustamā īpašuma nodokļa prognozi” noteiktajiem nosacījumiem.

Puses vienojās:

Kopumā atbalstīt nodokļu ieņēmumus, kas tiek ieskaitīti pašvaldību budžetos 2014.gadā atbilstoši protokola 1.pielikumā minētajam apmēram.

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi:

Ministru kabineta viedoklis:

Noteikt kopējo iedzīvotāju ienākuma nodokļa prognozi 2014.gadam **1 361,9 milj. euro** ar nosacījumu, ka 2014.gadā iedzīvotāju ienākuma nodokļa likme ir 24%, mēneša neapliekamais minimums ir **75 euro** un iedzīvotāju ienākuma nodokļa atvieglojumi par apgādībā esošu personu ir **165 euro** mēnesī.

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa prognozes sadalījumu pašvaldību un valsts budžetā noteikt attiecīgi 80% /20% apmērā. Ieņēmumus pašvaldību budžetos no iedzīvotāju ienākuma nodokļa 2014.gadā prognozēt **1 089,5 milj. euro** apmērā.

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

Plānotās izmaiņas iedzīvotāju ienākuma nodokļa (IIN) politikā 2014.gadā paredz paaugstināt IIN maksātāja mēneša neapliekamo minimumu no **64 euro** līdz **75 euro** un atvieglojumu par apgādātībā esošu personu no **113,8 euro** uz **165 euro**, kā rezultātā pašvaldību ieņēmumu bāze samazināsies par apmēram **48 milj. euro**. Lai kompensētu pašvaldību IIN ieņēmumu bāzes samazinājumu, pašvaldību budžetos 2014.gadā jāieskaita **84%** no IIN ieņēmumiem.

Lai nodrošinātu 2013.gada 27.februārī LPS domes rezolūcijā „Par stabilām valsts un pašvaldību budžeta proporcijām” izvirzīto mērķi – 2014.gadā pašvaldību nodokļu ieņēmumi veido **19,5%** no valsts konsolidētā kopbudžeta nodokļu ieņēmumiem jeb **1 346,03 milj. euro**, pašvaldību budžetā jānovirza **85%** no IIN ieņēmumiem (**1 157,61 milj. euro**).

Garantēt 2014.gada valsts budžeta likumā IIN ieņēmumu prognozi **100%** apmērā katrai pašvaldībai.

Puses vienojās:

Pašvaldībām, kas iedzīvotāju ienākuma nodokli saņem caur Valsts kases sadales kontu, tiek garantēti iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi 100% apmērā no plānotā ar nosacījumu, ka tiek noteikts iedzīvotāju ienākuma nodokļa prognozēto ieņēmumu procentuālais sadalījums pa ceturkšņiem šādā apmērā: I ceturksnī – 20%, II ceturksnī – 24%, III ceturksnī – 27%, IV ceturksnī – 29%.

Finanšu ministrija līdz nākamā mēneša 10. datumam izvērtē faktisko iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu izpildi par iepriekšējo mēnesi salīdzinājumā ar prognozēto atbilstoši minētajam procentuālajam sadalījumam (viena trešā daļa no ceturkšņa prognozes). Gadījumā, ja tiek konstatēta iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu neizpilde (no gada sākuma), ar finanšu ministra atļauju to kompensē no valsts pamatbudžetā ieskaitāmās iedzīvotāju ienākuma nodokļa daļas. Ja pašvaldībām tiek izmaksāta kompensācija, bet turpmākajā periodā prognoze pārpildās, Finanšu ministrijai ir tiesības no pārpildes ieturēt izmaksāto kompensāciju un atdot to valsts budžetam.

1.2. Valsts budžeta transferti uz pašvaldībām:**Puses vienojās:**

Izglītības un zinātnes ministrijai papildināt sagatavotās „Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014. – 2020. gadam” ar sadaļu par vispārējās izglītības finansēšanas modeļa „Nauda seko skolēnam” maiņu, jo finansēšanas modelis "Nauda seko skolēnam" nav sevi attaisnojis un ir jāuzsāk darbs pie jauna izglītības finansēšanas modeļa izstrādes.

Reformas pamatā jābūt principam, ka kvalitatīva izglītība tiek nodrošināta maksimāli tuvu bērnu dzīvesvietai, it īpaši pirmsskolas un jaunāko klašu audzēkņiem.

Puses vienojās:

Atbalstīt grozījumu izdarīšanu Sabiedriskā transporta pakalpojumu likumā, lai uzsāktu sabiedriskā transporta plānošanu vienotā tīklā un izslēgtu 11.panta pirmās un otrās daļas 3.punktu.

Jautājumu par reģionālajā vietējās nozīmes maršrutu tīklā (plānošanas reģioni) 2013.gadā trūkstošo finansējumu virzīt pēc attiecīgu grozījumu Sabiedriskā transporta pakalpojumu likumā stāšanās spēkā.

Puses vienojās:

Kopumā atbalstīt piedāvāto valsts budžeta finansējuma sadalījumu caur nozaru ministrijām pašvaldību budžetiem atbilstoši protokola 2.pielikumā minētajam apmēram, izņemot Izglītības un zinātnes ministrijas, Satiksmes ministrijas, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas un Labklājības ministrijas jomu.

Pus vienojās:

Par plašākām iespējām un aktīvāku informācijas apmaiņu elektroniski gan starp informācijas sistēmām, gan arī starp iedzīvotājiem, pašvaldībām un valsts pārvaldi.

Domstarpības par Izglītības un zinātnes ministrijas, Satiksmes ministrijas, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas un Labklājības ministrijas jautājumiem:

Izglītības un zinātnes ministrijas jomā:

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

Ņemot vērā, ka Saeima ir lēmusi par valsts atbalsta nodrošināšanu no valsts budžeta līdzekļiem vecākiem par bērniem no pusotra gada vecuma līdz brīdim, kad tiek uzsākta obligātā bērna sagatavošana pamatizglītības ieguvei, ja bērns saņem pakalpojumu pie privātā pakalpojumu sniedzēja, un saskaņā ar likumiem „Par valsts budžetu 2013.gadam” un „Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2013., 2014., un 2015.gadam” attiecīgi šim pasākumam paredzējusi līdzekļus no 2013.gada 1.septembra līdz 2015.gada 31.decembrim, 2014.gadā valsts atbalsts izmaksājams vismaz 2013.gada apmērā un pilnībā nodrošināms no valsts budžeta līdzekļiem, bez ietekmes uz pašvaldību budžetu.

Ministru kabineta viedoklis:

Uzskatām, ka ir jāturpina atbalstīt vecākus, nepieciešamības gadījumā nodrošinot valsts budžeta līdzekļus par bērniem no pusotra gada vecuma līdz brīdim, kad tiek uzsākta obligātā bērna sagatavošana pamatizglītības ieguvei, ja bērns saņem pakalpojumu pie privātā pakalpojumu sniedzēja arī 2014.gadā. Likumprojektā „Par valsts budžetu 2014.gadam” Izglītības un zinātnes ministrijas budžeta apakšprogrammā 01.05.00 „Dotācija privātajām mācību iestādēm” šim mērķim 2014.gadā ir plānots finansējums 13,62 milj. *euro*.

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

Nav izpildīta Ministru kabineta un Latvijas Pašvaldības savienības 2013.gada vienošanās un domstarpību protokolā fiksētā vienošanās par finansējumu brīvpusdienu nodrošināšanai 1.un 2.klases izglītojamiem. Saskaņā ar vienošanos LPS iesniedza Izglītības un zinātnes ministrijā informāciju no pašvaldībām par pusdienu cenu vienam izglītojamam 1.klasē 2012./2013.mācību gadā, taču ministrija nav izpildījusi savu apņemšanos – informāciju izvērtēt un nepieciešamības gadījumā sagatavot grozījumus Ministru kabineta 2010.gada 28.decembra noteikumu Nr.1206 „Kārtība, kādā aprēķina, piešķir un izlieto valsts budžetā paredzētos līdzekļus pašvaldībām pamatizglītības iestādes skolēnu ēdināšanai” 3.punktā.

Latvijas Pašvaldības savienība atkārtoti prasa palielināt vienam izglītojamam vienas dienas pusdienām paredzēto finansējumu, kas pagaidām atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr.1206 noteikts 1,14 euro. Jau 2012.gada nogalē, kas tika apkopota informācija no pašvaldībām, 89 pašvaldībās (75% pašvaldību) pusdienu cena vienam 1.klasē izglītojamam bija lielāka par 80 santīmiem, līdz ar to valsts budžeta dotācija nesedz visas ar pusdienu gatavošanu saistītās izmaksas. Ja valdība ir apņēmusies no valsts budžeta nodrošināt brīvpusdienas 1.un 2.klases izglītojamiem, tad attiecīgi valsts budžetā ir jāparedz arī adekvāts finansējums.

Ministru kabineta viedoklis:

Lai nodrošinātu brīvpusdienas 1.un 2.klases skolēniem Izglītības un zinātnes ministrijas budžeta apakšprogrammā 01.07.00 „Dotācija brīvpusdienu nodrošināšanai 1. un 2.klases izglītojamiem” 2014.gadam ir plānots finansējums 8,35 milj.*euro*.

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

No 2014.gada nodrošināt valsts budžetā finansējumu pilnā apmērā „Izglītības likuma” 60.panta (3¹) daļas izpildei: „(3¹) Valsts un pašvaldību izglītības iestādēs valsts pirmsskolas izglītības vadlīnijām, pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības valsts standartiem atbilstošas mācību literatūras, metodisko līdzekļu, papildu literatūras (uzziņu literatūras) un digitālo mācību līdzekļu un resursu (elektronisko izdevumu) iegādi finansē no valsts budžeta līdzekļiem un valsts budžeta mērķdotācijām.”

Ministru kabineta viedoklis:

2013.gada 9.jūlija Saeimas pieņemtajos grozījumos Izglītības likumā ir skaidri nodalīta valsts un pašvaldību atbildība mācību līdzekļu nodrošināšanā. Tā Izglītības likuma 60.panta

3.¹ daļa paredz, ka valsts un pašvaldību izglītības iestādēs valsts pirmsskolas izglītības vadlīnijām, pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības valsts standartiem atbilstošas mācību literatūras, metodisko līdzekļu, papildu literatūras (uzziņu literatūras) un digitālo mācību līdzekļu un resursu (elektronisko izdevumu) iegādi finansē no valsts budžeta līdzekļiem un valsts budžeta mērķdotācijām.

Savukārt Izglītības likuma 17.panta trešās daļas 23.punkts paredz, ka pašvaldības finansē no sava budžeta valsts pirmsskolas izglītības vadlīnijām, valsts pamatizglītības, vispārējās vidējās izglītības, profesionālās vidējās izglītības un arodizglītības standartiem atbilstošu mācību līdzekļu - papildu literatūras, uzskates līdzekļu, didaktisko spēļu, digitālo mācību līdzekļu un resursu, izdales materiālu, mācību tehnisko līdzekļu, mācību materiālu, iekārtu un aprīkojuma - iegādi tās padotībā esošām izglītības iestādēm.

Attiecīgi Izglītības un zinātnes ministrijas budžetā šim mērķim 2014.gadā ir plānots finansējums 4,59 milj. euro apmērā un Kultūras ministrijas budžetā 2014.gadā šim mērķim ir plānots finansējums 0,58 milj. euro apmērā.

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

Izglītības un zinātnes ministrijas un LPS 2013.gada sarunās LPS pieprasīja jau 2014.gadā nodrošināt 100% profesionālās ievirzes sporta pedagogu darba apmaksu no valsts budžeta dotācijās. Izglītības un zinātnes ministrija sarunās ar Latvijas Sporta izglītības iestāžu direktoru padomi ir panākusi vienošanos, ka 2014.gadā finansējums tiks nodrošināts 85% apmērā, bet ar 2015.gadu jau 100% apmērā.

LPS prasa ievērot vienošanos ar Latvijas Sporta izglītības iestāžu direktoru padomi un nodrošināt nepieciešamo finansējumu profesionālās ievirzes sporta pedagogu darba apmaksai 2014.gadā vismaz 85% apmērā.

Ministru kabineta viedoklis:

Izskatot jautājumu par valsts budžeta jaunajām politikas iniciatīvām, Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta sēdē tika atbalstīta papildu finansējuma piešķiršana profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu īstenošanai - pedagogu darba samaksai - 2014.gadā 1,00 milj. euro. Līdz ar to Izglītības un zinātnes ministrijas budžeta apakšprogrammā 09.19.00 „Finansējums profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām” 2014.gadam ir plānots finansējums kopā 6,49 milj. euro.

Satiksmes ministrijas jomā:

I Finansējums valsts pamatfunkciju īstenošanai

Dotācija plānošanas reģioniem un republikas pilsētām, tajā skaitā: 15,34 milj. euro

dotācija pārvadājumiem pilsētas nozīmes maršrutos (republikas pilsētas) 1,66 milj. euro

dotācija pārvadājumiem ar autobusiem reģionālajos vietējās nozīmes maršrutos (plānošanas reģioni) 13,68 milj. euro

Dotācija ar braukšanas maksas atvieglojumiem saistīto zaudējumu segšanai plānošanas reģioniem un republikas pilsētām, tajā skaitā: 8,49 milj. euro

dotācija pārvadājumiem pilsētas nozīmes maršrutos (republikas pilsētas) 5,97 milj. euro

dotācija pārvadājumiem ar autobusiem reģionālajos vietējās nozīmes maršrutos (plānošanas reģioni) 2,52 milj. euro

Mērķdotācija pašvaldību autoceļiem (ielām) 35,85 milj. euro

Kopā: 59,68 milj. euro

Par sabiedriskā transporta pakalpojumu organizāciju

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

1) Saskaņā ar Ministru kabineta un Latvijas Pašvaldību savienības 2013.gada vienošanās un domstarpību protokolu un noslēgtajiem līgumiem par pasažieru pārvadājumu nodrošināšanu pārvadātāju nesegtie zaudējumi jāsedz to reālajā apmērā. LPS prasa segt Latvijas vietējo reģionālo maršrutu pārvadātājiem 2013.gadā nekompensētos zaudējumus 2,0 milj. *euro* apmērā, attiecīgi starppilsētu maršrutu pārvadātājiem segt nekompensētos 2013.gadā zaudējumus 1,6 milj. *euro* apmērā. Paredzēt dotācijas zaudējumu segšanai vietējiem reģionālajiem pārvadājumiem 2014.gadā ne mazāk kā 15,7 milj. *euro*, starppilsētu pārvadājumiem ne mazāk kā 11,03 milj. *euro*. Noteikt, ka kopējais finansējums reģionālajiem vietējiem reģionālajiem maršrutiem, ieskaitot dotācijas zaudējumu segšanai un kompensāciju braukšanas valsts noteiktajiem maksas atvieglojumiem nedrīkst būt mazāks par 18,18 milj. *euro*, attiecīgi starppilsētu pārvadājumiem par 16,26 milj. *euro*.

Dotācija zaudējumu segšanai sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējiem

Starppilsētu un vietējās nozīmes maršruti	Finansējums, milj. <i>euro</i>		
	2013.	2014. (FM)	2014. (LPS)
Dotācija pārvadājumiem ar autobusiem reģionālajos starppilsētu maršrutos	9,46	9,46	11,03
Dotācija pārvadājumiem ar autobusiem reģionālajos vietējos maršrutos	12,95	13,66	15,65

2) Sagatavojot 2014.gada budžetu Satiksmes ministrijai jādefinē minimālais sabiedriskā transporta pakalpojumiem apjoms atbilstoši Latvijas Nacionālais attīstības plānā 2014. – 2020.gadam noteiktajam apjomam.

3) Atbalstīt vienotu sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanas modeli, paredzot valsts institūciju un plānošanas reģionu līdztiesīgu atbildību uz paritātes principiem reģionālo vietējo, starppilsētu un dzelzeļa pārvadājumu organizēšanā izdarot attiecīgos grozījumus Sabiedriskā transporta pakalpojuma likumā. Lai uzsāktu vienotu sabiedriskā transporta pakalpojumu plānošanu, noteikt, ka:

3.1. zaudējumu kompensāciju reģionālajiem vietējiem un reģionālajiem starppilsētu maršrutiem par 2013.gadu 3,6 milj. *euro* apmērā sedzami līdz šī gada 1.novembrim;

3.2. atceļami 2011.gada 27.decembra Ministru kabineta noteikumi Nr.1028 „Kārtība, kādā valsts budžetā sabiedriskā transporta pakalpojumu nodrošināšanai reģionālajos vietējās nozīmes maršrutos paredzētos līdzekļus sadala starp plānošanas reģioniem”;

3.3. grozījumi Sabiedriskā transporta pakalpojuma likumā jāpieņem steidzamības kārtībā, it īpaši uzsverot sekojošu grozījumu:

izteikt likuma 1.panta 7.punktu šādā redakcijā:

„7) regulārie pasažieru pārvadājumi – pasažieru pārvadāšana pa iepriekš noteiktu maršrutu, ar iepriekš noteiktu intensitāti un regularitāti, par noteiktu braukšanas maksu, kā arī pasažieru pārvadājumi, kas tiek sniegti ar noteiktu regularitāti, pa to pašu vai līdzīgu pasažieru regulārā pārvadājuma maršrutu un kas funkcionāli apkalpo tos pašus pasažierus, kas tiek vai varētu tikt apkalpoti pasažieru regulāro pārvadājumu ietvaros.”.

Ministru kabineta viedoklis:

Atbalsta nepieciešamību veikt izmaiņas normatīvajos aktos, to starpā jautājumos par vienoto sabiedriskā transporta pakalpojumu plānošanas īstenošanu un neregulāro pārvadātāju

ierobežojošo darbību, kas kopumā ļautu samazināt sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzēju zaudējumus.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas jomā:

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

Valsts budžetā 2014.gadā paredzēt līdzekļus 1,1 milj. *euro* apmērā datoru, interneta un vispārpieejamo elektroniskās informācijas resursu publiskai pieejamībai pašvaldību bibliotēkās. Minētā summa ir adekvāta, lai saglabātu esošo infrastruktūru un veiktu nepieciešamos pasākumus resursu optimizācijai, kas nodrošinātu lētāku un efektīvāku resursu pārvaldību.

Ministru kabineta viedoklis:

Datoru, interneta un elektroniskās informācijas resursu publiskai pieejamībai pašvaldību bibliotēkās 2014.gada budžetā paredzēti 0,5 milj. *euro*. Papildus līdzekļi budžetā nav paredzēti.

Publisko pakalpojumu likumprojektā iestrādāta norma, kas paredz, ka iedzīvotājiem tiek garantēta publiska pieejamība internetam, kā arī konsultatīvais atbalsts e - pakalpojuma saņemšanai. Likumprojekts ir saskaņošanas stadijā (2013.gada 22.augusts, VSS-1650).

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas budžetā paredzēt 35 572 *euro* plānošanas reģioniem konkursa „Eiropas Gada pašvaldība 2014” reģionālās kārtas organizēšanai (katram plānošanas reģionam pa 7 114 *euro*).

Ministru kabineta viedoklis:

Likumprojektā „Par valsts budžetu 2014.gadam” nav paredzēts finansējums plānošanas reģioniem konkursa „Eiropas Gada pašvaldība 2014” reģionālās kārtas organizēšanai.

Labklājības ministrijas jomā:

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

2014.gada Labklājības ministrijas budžetā paredzēt 14 229 *euro* lielu finansējumu konkursa „Eiropas Gada pašvaldība 2014.gada” organizēšanai.

2012. un 2013.gadā Latvijas Pašvaldību savienība sadarbībā ar Eiropas Komisijas pārstāvniecību Latvijā un vairākām ministrijām rīkoja konkursu „Eiropas Gada pašvaldība 2012 un 2013”. To plānots organizēt arī turpmāk. Konkurss dod iespēju pašvaldībām popularizēt Latvijas tēlu Eiropas Savienībā, kā arī popularizēt Latvijas iedzīvotāju vidū Eiropas Savienības vērtības Eiropas gada ietvaros.

Ministru kabineta viedoklis:

Iepriekšējo gadu pieredze liecina, ka konkurss "Eiropas Gada pašvaldība" ir optimāls. Izdevumi līdzdalībai konkursā tiek segti katras iesaistītās ministrijas resora ietvaros (iekšzemes komandējumi un reprezentācijas izdevumi), kā arī piesaistot privātos finanšu līdzekļus (sponsoru finansējums), kas nodrošina pasākuma publicitāti. Nav pamata plānot valsts budžeta dotāciju konkursa organizēšanai Labklājības ministrijas budžeta ietvaros.

Ekonomikas ministrijas jomā:

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

LPS pozitīvi vērtē valsts mēģinājumus sakārtot valsts atbalsta mehānismus elektroenerģijas ražošanā, taču piedāvātais subsidētās enerģijas nodokļa pielietošanas modelis nekādā veidā neveicinās atjaunojamās enerģijas pielietošanu koģenerācijas procesā, jo tiks radīts papildus finansiālais slogs uz elektroenerģijas ražotājiem un patērētājiem. Subsidētā enerģijas nodokļa ieviešana ir cīņa ar sekām, jo pēc būtības netiek veikti un paredzēti pasākumi augstās elektroenerģijas iepirkuma cenas samazināšanai. Subsidētās enerģijas nodokļa attiecināšana uz augstas efektivitātes koģenerācijas stacijām ar uzstādīto elektrisko jaudu līdz 4 MW un atjaunojamās enerģijas koģenerācijas stacijām, kas ir pieslēgtas centralizētās siltumapgādes sistēmām ir nesamērīga, jo tas radīs centralizētas siltumapgādes zonā piegādātās siltumenerģijas gala tarifa pieaugumu 18 pašvaldībās.

Akcīzes nodoklis dabas gāzei – 23,9 milj. *euro* netiek izmantots atbilstoši mērķim, bet budžeta palielināšanai, turklāt kopējais elektroenerģijas cenas pieaugums veidos papildus PVN maksājumus aptuveni 9,5 milj. *euro* apmērā gadā. Tādējādi piedāvātais risinājums ir orientēts uz budžeta papildināšanu, nevis izvirzīto mērķu sasniegšanu.

Lai nodrošinātu Ekonomikas ministrijas plānotā sociālā atbalsta instrumenta pieejamību trūcīgām personām elektroenerģijas jomā, bet nesarežģītu un nepadarītu smagnēju administrēšanas mehānismu, LPS piedāvā izmantot šādu mehānismu:

1. Pašvaldības piešķir trūcīgas personas statusu uz 3 vai 6 mēnešiem, reģistrē personu pašvaldību aplikācijā „SOPA” vai Labklājības informācijas sistēmā (LabIS) un izsniedz trūcīgas personas apliecību.

2. Labklājības ministrija, izmantojot sistēmu (LabIS), apkopo informāciju par trūcīgām māsaimniecībām.

Piedāvājot šādu risinājumu, LPS uzskata, ka:

1. Labklājības ministrijai līdz 2014.gada 1.jūnijam jāsavieto ministrijas rīcībā esošā datu bāze ar pašvaldību rīcībā esošajiem datiem;

2. Saistībā ar elektroenerģijas cenu paaugstinājumu paredzētās administratīvās izmaksas un cenu kompensācija trūcīgām personām starp esošo Starta tarifu un Pamata tarifu elektroenerģijas kopējo cenu ir paredzamas valsts budžetā, balstoties uz ieņēmumiem Elektrības lietotāju atbalsta fondā.

3. Labklājības ministrija sadarbībā ar VSAA veic kompensāciju izmaksu trūcīgajiem iedzīvotājiem, sākot ar 2014.gada 1.jūniju.

Ministru kabineta viedoklis:

Ministru kabinets ir atbalstījis Ekonomikas ministrijas priekšlikumu palielināt valsts budžeta ieņēmumus, no 2014.gada ieviešot subsidētās enerģijas nodokli. No šiem valsts budžeta ieņēmumiem plānots, tajā skaitā līdzfinansēt pašvaldībām faktiskos izdevumus par dzīvokļa pabalstu izmaksu, lai tādejādi nodokļa ieviešanas periodā segtu izdevumus, kas saistīti ar enerģijas cenu pieaugumu.

2. Pašvaldību speciālais budžets

Par valsts un pašvaldību autoceļu finansējumu

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

Ieviest Autoceļu finansēšanas modeli no 2014.gada, valsts autoceļu fondam novirzot finansējumu, kas atbilst 100% ieņēmumu no transportlīdzekļu ekspluatācijas nodokļa un 30% ieņēmumu no akcīzes nodokļa par naftas produktiem, jo salīdzinājumā ar 2013.gada faktu

2014.gadā reālais pieaugums Valsts autoceļu programmai būs tikai 19,18 milj. *euro* savukārt pašvaldību autoceļiem un ielām tikai 2,63 milj. *euro*.

Mērķdotācija pašvaldību autoceļiem (ielām), milj. *euro*

2013. (bāze)	2013. (fakts)	2014. (SM)	2014. LPS
26,10	33,21	35,86	47,10
Salīdzinājumā ar 2013. (fakts)		+2,63	+13,89

Ieviešot Autoceļu finansēšanas modeli bija paredzēts proporciju autoceļu fonda līdzekļu sadalei starp pašvaldībām un valsti noteikt 25% / 75%, pieaugot finansējumam attiecīgi 30% / 70%. 2013.gadā atbilstoši Ministru kabineta 2008.gada 11.marta noteikumiem Nr.171 „Valsts pamatbudžeta valsts autoceļu fonda programmai piešķirto līdzekļu izlietošanas kārtība” fonda līdzekļu sadales attiecība starp pašvaldībām un valsti ir 22,8% / 77,2%. LPS lūdz noteikt autoceļu fonda līdzekļu sadales proporciju starp pašvaldībām un valsti 2014.gadā vismaz 25% / 75%. Paredzot finansējumu atbilstoši 30% akcīzes nodoklim un transportlīdzekļa nodevai un ievērojot 25% īpatsvaru no Valsts autoceļu programmas pašvaldību autoceļu un ielu finansējums nedrīkst būt mazāks par 47,10 milj. *euro*.

Noteikt, ka ar katru nākamo gadu valsts autoceļu fonda finansējums tiek palielināts par 10% no plānotajiem akcīzes nodokļa ieņēmumiem, līdz tiek sasniegts likumā "Par autoceļiem" paredzētais finanšu apjoms.

Ministru kabineta viedoklis:

Izskatot visu ministriju iesniegtās jaunās politikas iniciatīvas un ņemot vērā valsts pamatbudžeta iespējamo papildus finansējuma apmēru, iespēju robežās tika atbalstīts Satiksmes ministrijas pieprasījums un 2014.gadā tika piešķirti 30,87 milj. *euro*.

Attiecībā uz mērķdotācijas sadalījumu Valsts autoceļu programmas ietvaros Satiksmes ministrija ir ņēmusi vērā Informatīvajā ziņojumā „Par valsts autoceļu finansēšanas modeli” noteikto jauno sadalījuma proporciju 25% / 75%, kura pielietota prognozētajam Valsts autoceļu programmas finansējuma apjomam, neņemot vērā Ceļu lietošanas nodevas prognozētos ieņēmumus.

3. Pašvaldību finanšu izlīdzināšana

Puses vienojās:

Paredzēt finansējumu no valsts budžeta 29,98 milj. *euro* apmērā pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondam (dotācija), pašvaldībām par bērniem bērnunamos un iemītniekiem veco ļaužu pansionātos un centros, kas ievietoti tajos līdz 1998.gada 1.janvārim, pašvaldībām ar zemākajiem vērtētajiem ieņēmumiem uz vienu iedzīvotāju pēc pašvaldību finanšu izlīdzināšanas un novadiem finanšu nepieciešamības neizlīdzināmās apakšējās robežas paaugstināšanai pēc pašvaldību finanšu izlīdzināšanas.

4. Pašvaldību aizņēmumi, galvojumi un ilgtermiņa saistības

Puses vienojās:

Lai nodrošinātu fiskāli atbildīgu pašvaldību uzņemto saistību (aizņēmumi, galvojumi, ilgtermiņa saistības) politiku un garantētu finanšu resursu pietiekamību ik vienai pašvaldībai:

1. Kā galveno prioritāti saglabāt aizņēmumus un galvojumus Eiropas Savienības un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu īstenošanai.

2. Saglabāt ierobežojumus (prioritāros mērķus) pašvaldībām aizņēmumu saņemšanai un galvojumu sniegšanai.

3. Paplašināt 2014.gadā aizņemšanās prioritāros mērķus ar ceļu un ielu investīciju projektiem, kuros pašvaldības budžeta faktiskais ieguldījums 2014.gadā nav mazāks par 30 procentiem no kopējām izmaksām un nepieciešamā aizņēmuma apmērs nav lielāks par 70 procentiem no kopējām izmaksām.

4. Pēc 2014.gada trijos mēnešos atbalstīto pašvaldību aizņēmumu pieprasījumu kopējo apmēru izvērtēšanas piešķirt pašvaldībām aizņēmumus pašvaldību prioritāro investīciju projektu īstenošanai ar maksimālo pašvaldības aizņēmumu summu 200 000 *euro*, ar nosacījumu, ka netiek pārsniegts pašvaldību aizņēmumu kopējais palielinājums.

5. Atļaut pašvaldībām aizņēmumus prioritāro mērķu - investīciju projektu īstenošanai izņemt vidējā termiņā, kas nepārsniedz trīs gadus.

Finanšu ministrs

A. Vilks

Pašvaldību pārējo nodokļu, nenodokļu ieņēmumu un ieņēmumu no maksas pakalpojumiem 2014.gadā prognozes:	
nekustamā īpašuma nodoklis (NĪN) ¹	151,90 milj. euro
t.sk.:	
<i>nekustamā īpašuma nodoklis par zemi</i>	<i>85,35 milj. euro</i>
<i>nekustamā īpašuma nodoklis par ēkām</i>	<i>45,13 milj. euro</i>
<i>nekustamā īpašuma nodoklis par inženierbūvēm</i>	<i>1,99 milj. euro</i>
<i>nekustamā īpašuma nodoklis par mājokļiem</i>	<i>19,43 milj. euro</i>
NĪN parādu maksājumi	17,42 milj. euro
Kopā nekustamā īpašuma nodokļu ieņēmumi	169,32 milj. euro
Iekšējie nodokļi par pakalpojumiem un precēm	17,85 milj. euro
Kopā pārējie nodokļu ieņēmumi	187,17 milj. euro
Nenodokļu ieņēmumi pašvaldībās	64,0 milj. euro
Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi	131,2 milj. euro
Kopā nodokļu, nenodokļu ieņēmumi un ieņēmumi no maksas pakalpojumiem ²	382,37 milj. euro

Finanšu ministrijas novērtējums nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumiem 2014.gadā ir 169,3 milj. euro, tajā skaitā nekustamā īpašuma nodokļa parādu maksājumi 17,42 milj. euro.

¹ Nekustamā īpašuma nodokļa prognoze ir noteikta, pamatojoties uz pašvaldību iesniegto informāciju par nodokļu prognozi, kas aprēķināta, ņemot vērā Ministru kabineta 2010.gada 24.augusta noteikumu Nr.802 „Noteikumi par nekustamā īpašuma nodokļa prognozi” noteiktos nosacījumus.

² Neietver iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumus.

Mērķdotācijas pašvaldībām (62.resors)

Mērķdotācijas kopā, tai skaitā:	323,90 milj. euro
<i>Izglītības pasākumiem</i>	<i>323,11 milj. euro</i>
<i>Kultūras pasākumiem</i>	<i>0,79 milj. euro</i>

Pārējais finansējums pašvaldībām caur nozares ministrijām

Sabiedrības integrācijas fonds, tai skaitā:	0,01 milj. euro
<i>II Finansējums ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai</i>	<i>0,01 milj. euro</i>
Aizsardzības ministrija, tai skaitā:	0,004 milj. euro)
<i>I Finansējums valsts pamatfunkciju īstenošanai</i>	<i>0,004 milj. euro</i>
Ekonomikas ministrija, tai skaitā:	4,80 milj. euro
<i>I Finansējums valsts pamatfunkciju īstenošanai</i>	<i>3,84 milj. euro</i>
<i>II Finansējums ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai</i>	<i>0,96 milj. euro</i>
Finanšu ministrija, tai skaitā:	24,92 milj. euro
<i>II Finansējums ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai</i>	<i>24,92 milj. euro</i>
Izglītības un zinātnes ministrija, tai skaitā:	23,68 milj. euro
<i>I Finansējums valsts pamatfunkciju īstenošanai</i>	<i>21,94 milj. euro</i>
<i>II Finansējums ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai</i>	<i>1,74 milj. euro</i>
Zemkopības ministrija, tai skaitā:	10,10 milj. euro
<i>II Finansējums ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai</i>	<i>10,10 milj. euro</i>
Satiksmes ministrija, tai skaitā:	67,87 milj. euro
<i>I Finansējums valsts pamatfunkciju īstenošanai</i>	<i>43,49 milj. euro</i>
<i>II Finansējums ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai</i>	<i>24,38 milj. euro</i>
Labklājības ministrija, tai skaitā:	11,14 milj. euro
<i>I Finansējums valsts pamatfunkciju īstenošanai</i>	<i>7,09 milj. euro</i>
<i>II Finansējums ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai</i>	<i>4,05 milj. euro</i>
Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, tai skaitā:	64,05 milj. euro
<i>I Finansējums valsts pamatfunkciju īstenošanai</i>	<i>13,12 milj. euro</i>
<i>II Finansējums ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai</i>	<i>50,93 milj. euro</i>
Kultūras ministrija, tai skaitā:	13,00 milj. euro
<i>I Finansējums valsts pamatfunkciju īstenošanai</i>	<i>13,00 milj. euro</i>
Veselības ministrija, tai skaitā:	1,08 milj. euro
<i>I Finansējums valsts pamatfunkciju īstenošanai</i>	<i>1,08 milj. euro</i>